знаходзіліся, не бачныя удзельнікам, разнастайныя призы. Разам з каштоўнымі знаходзіліся і жартоўныя: пляшка гарэлкі, рваны бот, нягодны хамут, кансервная банка, дзіравы тазік, маленькая плотачка, ці салёная цюлька і да т. п.

Гулец, заплаціўшы 20 грошаў, атрымліваў вуду і за адну хвіліну павінен быў выцягнуць выбраны паплавок. Ну, а які прыз — гэта каму як пашанцуе.

Як сведчыць інфарматар, гэтая латарэя мела вялікі поспех. За адну хвіліну надзвычай рэдка камусьці ўдавалася здабыць прыз, што прымушала ахвотнікаў па некалькі разоў удзельнічаць у латарэя, а гэта — прамая матэрыяльная мэтазгоднасць правядзення гэтага гандлёва-гульнёвага дзеяння.

Разам з тым, латарэя-рыбалка з'яўлялася сапраўдным відовішчам, на якое збіралася шмат людзей, якія рабілі разнастайныя парады гульцам, радаваліся іх поспехам, ці жартавалі з іх няўдалай рыбалкі.

П. А. Гуд, Н. І. Гуд, Беларускі кірмаш
Запісаў П. А. Гуд у 1979 г. у Століне Брэсцкай вобласці ад М. І. Мельніка (1929 г. н.).

Сельскагаспадарчая латарэя.

На Століскіх кірмашах да Вялікай Айчыннай вайны вялізарную цікавасцьудзельнікаў штогодніх святочных таргоў выклікала бяспроігрышная сельскагаспадарчая латарэя. Тут разыгрываліся каштоўныя прызы (бычкі, парсючкі, бараны, пеўні, куры, гусі) і суцяшальныя (морква, бульба, яблыкі, слівы, грушы і да т.п.).

Латарэйную пляцоўку агароджвалі плотам, рабілі ўваходную браму, каля якой ставілі стол з латарэйным барабанам. Непасрэдна на пляцоўцы рабілі выстаўку тых тавараў, якія разыгрываліся ў латарэі. Асобна стаялі хатнія жывёлы, птушкі, ляжалі горкі гародніны, садавіны. А гледачы ціснуліся да плота, разглядаючы, што там яшчэ засталося, ці варта пайграць у латарэю, паспытаць сваё шчасце, удачу.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Удзельнік плаціў 20 грошаў і апускаў руку ў вялізны латарэйны **барабан, які перад** гэтым сам раскручваў. **Выцягваў раскручаную паперку**-білецік, разгортваў яе і **бачыў напісаны на ім прыз:** ці бычок, ці морква – як **пашанцуе**...

Свой прыз гулец павінен быў забіраць з латарэйнай **пляцоўцы. Часта гэта** ператваралася ў цэлае відовішча, калі **"шчаслівец" ганяўся** па пляцоўцы а пеўнем, гусем ці баранам, што выклікала жывы водгук у прысутных і жаданне самім паўдзельнічаць у латарэі.

Сельскагаспадарчая латарэя, як паказвае практыка, заўсёды з'яўляецца адным з самых яскравых і запамінальных святочных дзеяняў, якое вызначаецца высокім эмацыянальным напалам і масавасцю ўдзелу.

П. А. Гуд, Н. І. Гуд, Беларускі кірмаш
Запісаў П. А. Гуд у 1979 г. у Століне Брэсцкай вобласці ад М. І. Мельніка (1929 г. н.).

Латарэя-рулетка.

Да Вялікай Айчыннай вайны на кірмашах Пружанскага і Івацэвічскага раёна Брэсцкай вобласці штогод ладзілі латарэю-рулетку, у якой разыгрывалі кандытарскія вырабы, ці разнастайныя рэчы. Канструкцыі гэтых латарэй у кожнай мясцовасці мелі свае адметныя асаблівасці.

Пружанская латарэя-рулетка ўяўляла сабой гарызантальны палутараметровы драўляны круглы шчыт, які круцілі па ходу сонца, ці наадварот. Па акружнасці шчыта змяшчаліся прызы. У цэнтры знаходзілася свабодна замацаваная драўляная рыба з загнутым цвіком у роце. Гулец плаціў грошы за ўдзел у латарэі, сам раскручваў шчыт у адзін бок, а рыбу — у другі, прычым загадзя ён клаў грошы каля выбранай ім рэчы. Калі па заканчэнні руху круга рыба чаплялася цвічком за цвік выбранай гульцом рэчы, то ён забіраў прыз і грошы, а калі не — то грошы пераходзілі ва ўласнасць гаспадара латарэі.
У Івацэвічскім раёне вертыкальны драўляны шчыт быў двухметровы. Па вялікаму знешняму кругу набівалася 8

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ